

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/55/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812207717
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8812207717.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandrávej a sudcov JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, 851 01 Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným: 1. K. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. L. XXX/XX, XXX XX X. nad B. 2. J. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. L. XXX/XX, XXX XX X. nad B. o zaplatenie XXX,XX F. s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9C/127/2012 zo dňa 102.11.2012 takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok.

II. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žalovaným v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že žalovaná v 1.rade uzavrela s predchodcom žalobcu (Všeobecná úverová banka a.s.) zmluvu o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb dňa 22. 03. 2005. Na základe tejto zmluvy poskytla žalovanej v 1.rade produkty a služby súvisiace s vedením účtu v banke - povolené prečerpanie a žalovaná sa zaviazala hradiť splátky úveru riadne a včas. Ďalej mal za preukázané, že dňa 13. 10. 2011 uzavreli žalobca ako veriteľ a žalovaná v 1.rade ako dlžník dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. V tejto dohode je uvedený žalovaný v 2.rade ako osoba pristupujúca k záväzku podľa § 553 a nasl. Občianskeho zákonníka. V dohode je uvedené, že žalovaní uznávajú čo do právneho dôvodu a výšky záväzok voči veriteľovi, ktorý vznikol na základe zmluvy uzatvorenej s postupcom.

Na zistený skutkový stav prijal právny záver, že zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou v 1.rade považoval za zmluvu uzavretú podľa § 708 ods. 1 Obchodného zákonníka ako zmluvu o bežnom účte. Zároveň však túto zmluvu považoval za spotrebiteľskú zmluvu, pre ktorú je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorý je najčastejšie predávajúci za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a ustanovuje, že ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné.

Poukázal na to, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva a členské štáty únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa neboli záväzné pre spotrebiteľa (článok 6 smernice rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Prvostupňový súd vychádzal z toho, že uznanie záväzku žalovanými bolo vykonané na predtlačí žalobcu, pričom listina bola označená ako dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, pričom takéto označenia môžu u bežného občana spotrebiteľa s minimálnym právnym vedomím za určitých okolností, keď zo strany veriteľa, respektíve jeho nástupcu písomne, ústne, telefonicky či iným spôsobom upozorňovaný, ak nie zastrášaný možným súdnym konaním a následnou exekúciou priviesť k rozhodnutiu uzavrieť takúto dohodu o splátkovom kalendári v snahe zabrániť postihu a urovnať svoje záväzky voči druhej strane. Mal za to, že zmysle § 558 Občianskeho zákonníka možno uznať nepremlčaný dlh za predpokladu, že ten kto dlh uznal o tomto premlčaní vedel. Ak dlžník nevedel o premlčaní, nemá jeho uznanie spomenuté právne následky.

Podrobil spotrebiteľskú vec aj kontrole nekalých obchodných praktík a mal za to, že žalobca uplatnil právo po použití nekalej obchodnej praktiky, a preto mu odmietol poskytnúť ochranu. Mal za to, že zámer žalobcu dosiahnuť vymožitelnosť pohľadávky podpísaním dohôd o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku je nekalou obchodnou praktikou, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto inštitútu a to nedostatok odbornej starostlivosti na strane žalobcu, ako aj potencionálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Takýto záver vyvodil aj zo skutočností, že žalobca v mieste ich trvalého bydliska vyhľadal žalovaných a mohli byť ovplyvnení takýmto správaním a zaviazali sa k ďalším povinnostiam, a teda aj k predĺženiu premlčacej doby na uplatnenie práva žalobcu o ktorých nemali vedomosť. Uznanie záväzku bolo vykonané v čase, keď už bol dlh po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby premlčaný. Dohoda o uznaní záväzku bola uzavretá po viac ako uplynutí piatich rokov od nadobudnutia pohľadávky žalobcom. Konanie žalobcu vyhodnotil prvostupňový súd ako špekulatívne s cieľom zabezpečenia exekučného titulu a následného vedenia exekúcií voči žalovaným.

Prvostupňový súd tak neposkytol ochranu uplatnenému právu žalobcu, keďže ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

Poukázal na ustanovenie § 708 ods. 1, § 710, § 497, § 387 ods. 1, 2, § 388 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 100, § 101, § 111, § 524 ods. 2, § 39, § 52 ods. 1, 2 § 53 ods. 1, ods. 4 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešným žalovaným nepriznal náhradu trov konania keďže si ich neuplatnili a zo spisu nevyplývali preukázateľné trovy konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu.

V odvolaní ďalej uviedol, že v prejednávanej veci podľa jeho názoru došlo k nespochybniteľnému uznaniu dlhu, pričom ma za to, že nastali právne účinky spojené s uznaním práva podľa § 110 ods. 1, druhá veta zákon nevyžaduje, aby dlžník mal v čase uznania vedomosť o premlčaní dlhu. Uznanie práva podľa § 110 ods. 1 druhá veta O.z. nemožno stotožňovať s inštitútom uznania podľa § 558 O.z., čo potvrdzujú aj odlišné právne dôsledky, ktoré s nimi zákon spája. Uznanie premlčaného práva nie je z hľadiska účinkov spojených s § 110 ods. 1 viazané na vedomosť dlžníka, že uznal premlčané právo.

Žalovaní podpísali dohodu o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku 13.10.2011, dohoda spĺňa všetky náležitosti, ktoré zákon vyžaduje pre platnosť pristúpenia a uznania dlhu zo strany dlžníka, má písomnú formu, vyplýva z nich dôvod vzniku pohľadávky, výška pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Poukazuje na to že žalovaní si boli vedomí svoju záväzku A záväzok podpisom dohody uznali .Konanie odporcov nemožno považovať za morálne a čestné a preto nemožno súhlasiť s tým ak by takýmuto konaniu bola zo strany súdu poskytnutá ochrana .

Má za to, že žalovaní potom, čo sa oboznámili s obsahom dohody svojím podpisom svoj existujúci záväzok uznali a vyjadrili svoju vedomosť s premlčaním pohľadávky. K podpísaniu dohody neboli donútení. Z odôvodnenia rozsudku podľa jeho názoru nevyplýva aký je zřejmý dôvod zamietnutia žaloby. Súd poukazuje na ustanovenia týkajúce sa premlčania avšak námietka premlčania nebola vznesená. Rozhodnutie súdu je neurčité a nepreskúmateľné.

Žalovaní v 1. a 2. rade sa k podanému odvolaniu nevyjadrili.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil a dospel k záveru, že v prejednávanej veci boli splnené podmienky pre potvrdenie napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa právneho záveru odvolacieho súdu prvostupňový súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkových záverov vyvodil správne právne závery.

K odvolacím námietkam a na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd udáva.

Žalobca tvrdí, že napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolateľ obhajuje dohodu o uzavretí splátkového kalendára ako úkon, v dôsledku ktorého sa premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo. Poukazuje na skutočnosť, že dohoda neobsahuje žiadne zložité ani zavádzajúce právne formulácie. Tým, že ju podpísali, žalovaní prejavili svoju vôľu záväzok splniť.

Prvostupňový súd odmietol poskytnúť uplatnenému nároku žalobcu ochranu, pretože uplatnené právo považoval za právo po použití nekalej obchodnej praktiky a keďže išlo o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi, ochranu tomuto právu neposkytol.

Odvolací súd sa stotožňuje s prijatým právnym záverom prvostupňového súdu a nenašiel dôvod na odklon s právoplatnými rozsudkami v iných prípadoch, v ktorých sa skonštatovala nekalosť použitej obchodnej praktiky zo strany žalobcu pri predkladaní formuláru na predĺženie premlčacej lehoty značne znevýhodňujúcej spotrebiteľa (porovnaj rozsudky Krajského súdu v Prešove 20Co/86/2012, 11Co/37/2012 zo dňa 7.6.2012, 3Co/53/2012 zo dňa 05. 12. 2012, 16Co/133/2012 zo dňa 27. 09. 2012, 11Co/37/2012 zo dňa 07. 06. 2012) .

Inštitút nekalej obchodnej praktiky je zákonným termínom, má svoj obsah a nie je možné ho prehliadať ani v rovine súkromného práva.

Ak sa uplatňuje právo po použití nekalej obchodnej praktiky, súd môže odmietnuť poskytnúť ochranu uplatnenému právu. Výkon práv okrem iného nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ) a o taký prípad ide aj vtedy, ak sa právo uplatňuje po použití nekalej obchodnej praktiky.

Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. (ďalej aj len „ZOS“ alebo „spotrebiteľský kódex“) rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, lešť, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody (§ 4 ods. 8 ZOS).

Zákon o ochrane spotrebiteľa definuje nekalé obchodné praktiky dodávateľov voči spotrebiteľom a z toho osobitne taxatívnym spôsobom vypočítavá nekalé obchodné praktiky, ktoré sa za každých okolností považujú za nekalé a ktoré sú uvedené v prílohe č.1 k Zákonu.

Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak

- a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti,
- b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov (§ 7 ods. 2 ZOS).

Spotrebiteľský kódex definuje aj uvedené dva znaky nekalej obchodnej praktiky. Odbornou starostlivosťou sa rozumie úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od predávajúceho pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (§ 2 písm. u/ ZOS).

Podstatným narušením ekonomického správania spotrebiteľa sa rozumie využitie obchodnej praktiky na značné obmedzenie schopnosti spotrebiteľa urobiť rozhodnutie, ktoré by pri dostatku informácií inak neurobil (§ 2 písm. r/ ZOS).

Správne prvostupňový súd podrobil praktiku žalobcu hodnoteniu z hľadiska znakov, ktoré definujú nekalú obchodnú praktiku. Konkrétne postup, ktorým došlo k uzavretiu dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku.

Odvolací súd považuje postup dodávateľa ako postup v rozpore s úrovňou osobitnej schopnosti a starostlivosti, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi, zodpovedajúcej čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti (nedostatok odbornej starostlivosti). Dohoda o splátkach je nepochybne formulár ktorý vopred pripravil veriteľ pre dlžníka obsahujúci viacero právnych vzťahov napríklad jednostranné prejavy uznania záväzku, prehlásenie o vedomosti o premlčaní dlhu a jeho o následkoch a dvojstranné právne úkony o dohode o splátkach a dohode o uzavretí rozhodcovskej doložky. Skrytým cieľom je dosiahnutie uznania záväzku a predĺženia premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobcu.

Zámer dosiahnuť uznanie premlčaného záväzku a predĺženia premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobcu aj odvolací súd hodnotí ako nekalú obchodnú praktiku, pretože boli naplnené zákonné znaky tohto zákonného inštitútu, a to tak nedostatok odbornej starostlivosti na strane dodávateľa, ako aj potenciálne riziko, že takéto konanie naruší správanie spotrebiteľa. Uznanie záväzku ako právny úkon je za uvedených okolností v rozpore s dobrými mravmi a preto absolútne neplatné (§ 39 OZ).

Pri uzatváraní dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti, a ktorá podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo k službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Umiestnenie textu o vedomosti premlčaného dlhu nasvedčuje tomu, že zo strany žalobcu došlo k porušeniu odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi, ktorá predpokladá osobitnú schopnosť a starostlivosť, ktorú možno rozumne očakávať od dodávateľa pri konaní vo vzťahu k spotrebiteľovi zodpovedajúca čestnej obchodnej praxi alebo všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti činnosti. Z tohto hľadiska je preto aj správny záver o tom, že dohoda o uzavretí splátkového kalendára o uznaní záväzku ako nekalá obchodná praktika je neplatná, a preto bola dôvodne uplatnená námietka premlčania (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/37/2012 zo dňa 07.06.2012).

K odvolacej námietke dotýkajúcej sa nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolací súd udáva.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že námietka odvolateľa pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia je nedôvodná. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.), vrátane správneho výroku o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. žalovaný v 1. a 2. rade si neuplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.